

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ
НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ ЧЕНЬ ЦЗІНІНА**

Студентки групи кит 10-21

факультету східної і слов'янської
філології

денної форми навчання

Освітньої програми:

Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),

перша – китайська

Шеремет Валерії Валеріївни

Науковий керівник:

Кривошеев Леонід Дмитрович

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. РАХІВНІ СЛОВА, ЯК ОСНОВНІ МОДИФІКАТОРИ В КИТАЙСЬКІЙ.....	6
1.1. Розвиток і поняття про китайські класифікатори	6
1.2.1. Іменні класифікатори	13
1.2.2 Дієслівні класифікатори.....	18
Висновки до Розділу 1.....	20
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ПРОМОВ ЧЕНЬ ЦЗІНІНА	21
2.1. Аналіз, дослідження і розбір промов Чень Цзініна	21
Висновки до Розділу 2	36
ВИСНОВОК.....	37
论文摘要	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	42

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню структурних особливостей рахівних слів китайської мови на матеріалі промов Чень Цзініна. Сучасна китайська лінгвістика продовжує вивчення рахівних слів китайської мови, що довгий час є предметом для досліджень зарубіжних та китайських мовознавців. В основному ми звернули увагу на роботи синологів: Чжан Хайін (张海英), Пінг Іп, Вільям Ван та Чаофен Сун, Саксена Аджай Кумар, Скарчелл Ейві Мей і Вілліс Сьюзен, Клаудія Росс та українського дослідника Гордієнко А. С..

Китайська мова особлива не лише через велику кількість носіїв, але й через свою складність. Для більшості іноземців є великим викликом опанувати мову, так як найважливішим аспектом у вивченні китайської є розуміння структури особливостей лексики та граматики, і в тому числі, рахівних слів. Рахівні слова є невід'ємною частиною граматики китайської мови, які потрібні для числового вираження, відображення кількості та порядкових числівників. Розуміння структури та класифікації рахівних слів дозволить більш точний та зрозумілий обмін інформацією між людьми.

Більш того, розуміння структурних особливостей рахівних слів китайської мови є надзвичайно важливим у різних аспектах життя людини, як от в бізнесі, наукових дослідженнях, технологіях, мистецтві та культурі.

Актуальність теми роботи полягає в її спрямованості на вивчення структурних особливостей рахівних слів китайської мови. Китайська мова є однією з офіційних мов ООН, що робить її однією з найважливіших мов світу, а знання її структури та граматики є необхідним для успішної комунікації та спілкування з китайськими партнерами та клієнтами. Актуальність теми дослідження підсилюється ще й необхідністю розроблення нового підходу до визначення структурних особливостей рахівних слів китайської мови, що може

сприяти покращенню вживання рахівних слів у різних дискурсах та підвищенню її ефективності в різних сферах діяльності.

Метою роботи є встановлення особливостей та специфіки структурних особливостей рахівних слів китайської мови.

Поставлена мета передбачає вирішення таких завдань:

- Критично проаналізувати наукову літературу та сформулювати теоретичні положення роботи для вивчення структурних особливостей рахівних слів китайської мови;
- Уточнити специфіку структурних особливостей рахівних слів китайської мови, зокрема вивчити особливості їх будови та семантики;
- Розробити комплексну методичку дослідження структурних особливостей рахівних слів китайської мови, яка міститиме як теоретичні, так і практичні аспекти;
- Виявити та визначити різні типи та варіації структурних особливостей рахівних слів китайської мови, які можуть відрізнятися в залежності від контексту та використання.

Об'єкт дослідження – промови мера Пекіна Чень Цзініна.

Предмет дослідження – структурні особливості рахівних слів китайської мови.

Фактичний матеріал роботи становить 4 текстових повідомлень промов загальним обсягом 500 ієрогліфів, опублікованих на популярних китайських інтернет-сайтах: h2o-china.com, jrj.beijing.gov.cn, books.google.com.

Специфіка теми, завдань і матеріалу роботи зумовили комплексний підхід до вибору методів і прийомів дослідження. Під час дослідження було

використано як загальні, так і лінгвістичні методи дослідження. Серед загальних методів можна відзначити: аналіз, що передбачає розкладання об'єкта дослідження на складові частини з метою вивчення їх властивостей та взаємозв'язків; індукція, що передбачає здійснення висновків на основі конкретних спостережень та даних; дедукція, що передбачає здійснення висновків на основі загальних принципів та законів. Наукова новизна полягає у тому, що в роботі вперше представлено новий підхід для встановлення структурних особливостей рахівних слів китайської мови. Вперше зроблено комплексний аналіз структурних особливостей рахівних слів китайської мови, наведено власну класифікацію типів рахівних слів, доповнено та узагальнено способи та моделі їх творення, що дозволяє зробити нові висновки та рекомендації щодо використання рахівних слів у китайській мові. Серед лінгвістичних методів дослідження використовувався контекстуальний метод. Контекстуальний метод полягає в аналізі мовних явищ на основі контексту, в якому вони вживаються. В рамках дослідження структурних особливостей рахівних слів китайської мови, контекстуальний метод дозволяє визначити значення та функції рахівних слів у конкретних мовних контекстах.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в тому, що отримані результати можуть використовуватись для покращення навчального процесу при вивченні китайської мови, підготовки до семінарських та практичних занять, для розробки нових методик викладання, для написання наукових робіт, такі як курсові, дипломні, також для розвитку комп'ютерних програм з автоматичного перекладу текстів, що містять рахівні слова китайської мови, застосування під час укладання методичних матеріалів до навчальних дисциплін: “Китайська мова”, “Стилістика китайської мови”, “Теоретична граматики китайської мови”, “Лексикологія китайської мови”. Крім того, отримані результати можуть бути корисні для дослідження структурних

особливостей інших мов, які також використовують рахівні слова в своїй граматиці.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури та додатків.

Загальний обсяг роботи – 45 сторінок, використаних джерел – 30.

РОЗДІЛ 1. РАХІВНІ СЛОВА, ЯК ОСНОВНІ МОДИФІКАТОРИ В КИТАЙСЬКІЙ

1.1. Розвиток і поняття про китайські класифікатори

Досліджуючи дану тему, ми аналізували переклад терміну "рахівні слова" декількома мовами. В українських статтях та підручниках так і пишуть звичне для нас словосполучення - рахівні слова; в англійській мові - це *measure word*, тобто вимірювальне слово або ж *number word* - рахівне слово; в китайській - 量词 *liàngcí*, що в буквальному перекладі означає слова кількості, також використовують термін 计量单位 *jìliàng dānwèi*, що означає одиниці виміру, який може використовуватись для опису кількості або розміру предметів, також можуть використовуватись слова - 量度词 *liàngdù cí* або 量词词 *liàngcí cí*, що означають "слова виміру". Тобто, в кожній мові даний термін має одне й те саме

значення і переклад. Інакше кажучи, рахівні слова - це один із важливих аспектів китайської мови, який використовується для позначення кількості предметів або істот, які вказуються за допомогою числівника.

Але що ж таке класифікатори та квантори? Опрацьовуючи різні статі, особливо іноземних вчених, ми побачили тенденцію, що, описуючи термін "рахівні слова", автори використовують два попередні терміни.

У китайській мові квантор - це частка мови, що використовується для визначення кількості або кількісної міри об'єкту, який позначається іменником. Наприклад, в іменній фразі "один яблуневий плід" квантором є 一 *yī* один. Вони є дуже важливими, оскільки не тільки вказують на кількість об'єктів, але і вказують на їхню конкретну природу або форму. Квантори в китайській мові поділяються на класифікатори та некласифікатори.

Класифікатори (词 *liàngcí*) - це квантори, які вказують на конкретний тип або форму об'єкту, який позначається іменником. Наприклад, в китайській мові існує квантор 个 *gè*, який використовується для підрахунку людей та більшості предметів загального вжитку.

Некласифікатори (数量词 *shùliàngcí*) - це квантори, які вказують на загальну кількість об'єктів, що позначаються іменником. Наприклад, в китайській мові існує класифікатор 几 *jǐ*, що позначає невизначену кількість об'єктів, тобто "декілька" або "кілька". (Li & Du, 1988, с. 23)

Отже, рахівні слова та квантори виконують різні функції в китайській мові, і їх вживають в різних контекстах, різниця між ними полягає в тому, що рахівні слова вказують на точну кількість об'єктів, тоді як квантори вказують на кількість або кількісну міру об'єкту та його конкретну природу або форму.

Рахівні слова для більшості мов світу є незрозумілим і складним поняттям для вивчення, так як така особливість спостерігається здебільшого лише в китайській мові. Для носіїв мови важливо знати правильне використання

рахівних слів, оскільки неправильне використання може призвести до неправильного розуміння. І для того, щоб освоїти таку складну граматичну особливість, потрібно зрозуміти істину даного терміну і погрузитися в давню історію для більш глибокого осмислення.

Історія рахівних слів у китайській мові довга і складна. Вже починаючи з періоду Заповітних династій, а це приблизно з 1600 і до 1046 року до н. е., можна спостерігати таке ще маловідоме поняття, як рахівні слова. Наприклад, в провінції Шаньсі було знайдено бронзові посудини з зображеннями геометричних фігур та знаками, які, ймовірно, використовувалися для позначення різних чисел та об'єктів.

В період правління династії Ін було знайдено їнські ворожилльні написи, цими написами варто вважати будь-які епіграфічні пам'ятки, які належали до цієї епохи. Саме цей час започаткував класифікацію рахівних слів, так як остаточне становлення системи рахівних слів відбулося лише в пізній період давньокитайської мови.

Щодо класифікації в їнський період, то їх поділили на дві категорії: до першої входили назви мір і величин, якими вимірюються предмети або речовини, наприклад, кількість вина вимірюють в глеках 卮 *yǒu* глек (вина шість глеків) або ж ще більшою величиною 升 *shēng* літр; друга категорія була досить простою, тобто співпадала з назвами предметів, які перелічувала, наприклад, полонили людей п'ять чоловік. (Hong Guang, 2020, с. 47)

Якщо говорити про писемні згадки і офіційні записи по рахівним словам, то це варто вважати Вей Куанго «卫匡国 *wèikuāngguó*» "中国文法" *zhōngguówénfǎ* (Martino Martini 1614-1661), є найбільш відомою працею з китайської граматики, тим паче, написана жителем Заходу. Саме у сьомому параграфі третього розділу книги йдеться про "числівники та рахівні слова", серед них виділив 38 рахівних слів. Скажімо 一只 *yīzhǐ* вказували, коли говорили про човни, собак і курей; 船

chuán - човен; 三只船 *sānzhīchuán*- три човни; 狗 *gǒu* - собака; 一只够 *yīzhīgòu* – одна собака; 鸡 *jī* - курка; 一只鸡 *yīzhījī* – одна курка. Вей Куанго казав: “Іноді рахівні слова розміщуються посередині, наприклад: 牛一头 *niúyītóu* – один бик, 马一匹 *mǎyīpǐ* – один кінь. До цього він виявив, що рахівні слова мають бути поєднані з числівниками та іменниками, перш ніж їх можна буде використовувати. Він також зрозумів, що різні іменники мають власні специфічні рахівні слова; він виявив, що “іменник + числівник + рахівне слово” є неосновною структурою, а другорядною структурою, поєднання “числівник + рахівне слово + іменник” є основною структурою.

Другою книгою по граматиці та першою офіційною китайською граматиною опублікованою на Заході була Варо «瓦罗 *wǎluō*» "华语官话语法" *huáyǔguānhuàyuǐfǎ* 1703 рік (Francisco Varo, 1627-1687). Саме в цій роботі Варо зрозумів, що вільне володіння китайською значною мірою залежить від числівників та рахівних слів і саме у дванадцятому розділі йдеться про "Числа та числівники".

Варо зазначав, що рахівні слова в основному представлені словом 个 *gè*, яке зазвичай розміщується після числа. Якщо річ, яку потрібно виміряти, має власне рахівне слово, то замість 个 *gè* використовують універсальне рахівне слово, наприклад: 四个人 *sìgèrén* чотири людини, 六本书 *liùběnshū* шість книг. Це означає, що рахівні слова виконують функцію диференціації значень, тобто виділяє та уточнює різні значення слова або виразу в залежності від контексту, в якому вони вживаються. Коли немає інших рахівних слів, то обов'язково потрібно використовувати 个 *gè*, бо без нього змінюється значення, наприклад: 六个月 *liùgèyuè* шість місяців, а якщо скажете 六月 *liùyuè* - червень. Тобто ці маленькі рахункові частинки ставляться після чисел.

Варо перерахував 59 рахівних слів, перші 10 з них такі: 一餐 *yīcān* – один прийом їжі, 两层楼 *liǎngcénglóu* – двоповерхова будівля, 三节 *sānjié* – три свята, 四铤 *sìcuò* – чотири пилки, 五口(或四头) *wǔkǒu (huòsìtóu)* – п'ять ротів (або чотири голови), 六匹 *liùpǐ* – шість кінських слів (також шматки тканини, голови, в'ючні тварини тощо), 七张/章 *qīzhāng/zhāng* – сім аркушів/розділів, 八只或八号(船) *bāzhǐhuòbāhào (chuán)* – вісім штук або вісім номерів (човнів), 九阵 *jiǔzhèn* – дев'ять боїв, 十张(像) *shízhāng (xiàng)* – десять зображень.

З досліджень Варо, щодо рахівних слів, ми бачимо, що він приділяє більше уваги комбінації "число+рахівне слово". Також автор виділив дієслівні рахівні слова: 九下 *jiǔxià* – дев'ять разів спуститися, 十棒 *shíbàng* – десять ударів палицею, 十鞭 *shíbiān* – десять ударів батоном.

Пояснення автора щодо рахівних слів прості для розуміння та зосереджені на практичності, що більше підходить для вивчення китайської мови іноземцям.

Дане дослідження "通用汉言之法" *tōngyòng hàn yán zhī fǎ* було написано у 1815 році Моррісон «马礼逊 *mǎlǐxùn*» (Robert Morrison, 1782-1834), автор включив рахівні слова в список іменників. Він писав: "Перед тим, як представити число, відмінок і рід іменників, варто звернути увагу на клас слів, які називаються числівниками, які зазвичай стоять перед іменниками або після них".

Загалом Моррісон перерахував 80 рахівних слів і один за одним давав пояснення та приклади, наприклад, 餐 *cān* – ковтати, 一餐饭 *yīcānfàn* – один прийом їжі. Сніданок називали - 早餐 *zǎocān*; обід, прийом їжі, тобто трапеза, опівдні - 午餐 *wǔcān*, кантонці називали обід - 大餐 *dàcān*; а ось вечерю - 晚餐 *wǎncān*. (张海英, б. д., с. 178-179)

Таким чином, рахівні слова є невід'ємною частиною мови, що дозволяє виразити кількість предметів або людей, а також їх класифікувати. Протягом

багатьох століть рахівні слова удосконалювалися та розвивалися. Під час династії Цин було запроваджено єдину систему класифікаторів для спрощення комунікації.

1.2. Структура та класифікація рахівних слів

У першому підрозділі ми вже навели декілька прикладів схем і структур рахівних слів, які вивчали і досліджували ще десятиліття тому. Але на даний момент вживаною є структура: «число + рахівне слово + назва предмета».

- Число (цифра або числівник): ця складова показує, скільки предметів ми рахуємо. Наприклад, "два" в "два яблука".
- Рахівне слово (лічильник або міркувальне слово): ця складова показує, як ми рахуємо. Вони вказують на форму і розмір предмета або на його кількість, наприклад, 个 *gè* у "一个苹果 *yīgè píngguǒ*" одне яблуко або 张 *zhāng* у "三张纸 *sānzhāngzhǐ*" три аркуша папери.
- Назва предмета: ця складова описує предмет, який ми рахуємо. Наприклад, "яблуко" у "два яблука".

Це означає, що спочатку називається число, яке вказує на кількість об'єктів, потім додається рахівне слово, яке вказує на категорію об'єктів, а далі йдуть самі назви предметів. (Liu Y., 2016) (Yip P., 1990, с. 353-399)

Також існує кілька різних класифікацій рахівних слів в китайській мові. Розглянемо основні з них:

1. Класифікація за семантичним значенням, тобто конкретні та абстрактні рахівні слова.

Абстрактні рахівні слова вживаються для вимірювання абстрактних понять, таких як час, розмір, вік, а також кількість предметів, що не мають фізичних параметрів, наприклад, кількість студентів у групі.

Конкретні рахівні слова використовуються для вимірювання конкретних фізичних об'єктів, таких як тварини, люди, автомобілі, будинки і т.д.

Конкретні рахівні слова можна поділити на кілька категорій в залежності від типу об'єкту, який вони позначають, наприклад, рослини, транспортні засоби, тварини тощо.

Абстрактні та конкретні рахівні слова зазвичай з'єднуються зі словами-лічильниками для вказівки кількості об'єктів. Наприклад, для абстрактних рахівних слів можуть використовуватися слова лічильники "个 *gè*", "次 *cì*" або "份 *fèn*", а для конкретних - "只 *zhǐ*", "匹 *pǐ*", "辆 *liàng*" тощо. (William S.-Y. Wang & Chaofen Sun, 2015, с. 285-286)

2. Класифікація за синтаксичною функцією.

Класифікація рахівних слів за синтаксичною функцією базується на тому, яким чином рахівні слова використовуються в реченні та відносяться до інших елементів мови. Існують чотири основних класи рахівних слів:

Кількісні класифікатори (量词 *liàngcí*) – ці рахівники вживаються для позначення кількості об'єктів певного виду та виступають у функції присудка в реченні. Наприклад: 一本书 *yīběnshū* – одна книга, 两个孩子 *liǎnggèháizi*- двоє дітей.

Сполучні класифікатори (连词量词 *liáncíliàngcí*) – ці рахівні слова вживаються для з'єднання двох різних груп об'єктів в одну фразу. Вони виступають у функції зв'язку між різними частинами речення. Наприклад, 一支笔和两张纸 *yīzhībǐhéliǎngzhāngzhǐ* - одна ручка і два аркуша паперу.

Розділові класифікатори (分隔量词 *fēngéliàngcí*) – ці рахівники вживаються для розділення різних частин речення. Вони виступають у функції знаку пунктуації, який вказує на межі різних частин речення. Наприклад, 一边说一边走 *yībiānshuōyībiānzǒu* - йдучи й говорячи, 一路上 *yīlùshàng* - на всьому шляху.

Оформлювальні класифікатори – ці рахівники вживаються для додавання до даткової інформації про якусь конкретну річ або об'єкт. Вони виступають у функції додаткового опису чогось в реченні. (Saxena, 2018, с. 25-26)

Іменні та дієслівні рахівні слова - це дві основні підгрупи рахівних слів в китайській мові, які відносяться до класифікації за синтаксичною функцією.

1.2.1. Іменні класифікатори

Іменні рахівні слова - це один з видів рахівних слів у китайській мові, які використовуються для позначення кількості предметів, що мають іменникову форму. Вони використовуються для вираження кількості предметів або істот, на які вони посилаються. У китайській мові існує розмаїття іменних рахівних слів, які можуть бути класифіковані за декількома критеріями, такими як синтаксична функція, так і семантичні характеристики.

Рахівні слова в китайській мові можуть виконувати різні синтаксичні функції у реченні, залежно від контексту та граматичної структури.

Основні синтаксичні функції рахівних слів в китайській мові:

- Підмет - рахівне слово може виступати у ролі підмета у реченні, наприклад, 五个孩子在玩 *wǔgèháizizàiwán* - п'ять дітей грають.
- Додаток – рахівне слово може використовуватись як додаток до дієслова, наприклад, 我吃了三个苹果 *wǒchīlesāngèpíngguǒ* - я з'їв три яблука.
- Обставина – рахівне слово може виконувати функцію обставини в реченні, наприклад, 他跑了十公里 *tāpǎoleshíngōnglǐ* – він пробіг десять кілометрів.

Іменні рахівні слова в китайській мові мають різні семантичні характеристики, які можна розділити на кілька категорій.

- Кількість речей: деякі іменні рахівні слова вказують на кількість речей. Наприклад, 个 *gè* є найбільш поширеним класифікатором. Він використовується з багатьма різними іменниками, включаючи людей та речі. Він не додає жодного значення до іменної фрази, в якій знаходиться. Зазвичай його вимовляють з нейтральним тоном (一个东西 *yīgèdōngxī* - однаріч). (Scarchell & Willis, 2018, с. 28)

У материковому Китаї в неофіційній мові 个 *gè* можна використовувати як класифікатор майже для будь-якого іменника, навіть для тих, що мають усталений класифікатор. Це явище іноді називають 个化 *gèhuà*: 一个车 *yīgèchē* – одна машина, хоча для транспорту є своє рixівне слово - 辆 *liàng*. (Ross & Jingheng, 2014, с. 44)

- Кількість людей: інші іменні рахівні слова вказують на кількість людей. У китайській мові існує велика кількість рахівних слів, які використовуються в контексті, пов'язаному з людьми. Наприклад, 一个人 *yīgèrén* – одна людина, вже добре нам відоме різностороннє рахівне слово 个 *gè*; 位 *wèi* — ввічливе звертання до людини, яка вище за статусом або старше, 一位老板 *yīwèilǎobǎn* – один керівник; 口 *kǒu* - особа, людина, рот, наприклад, 三口人 *sānkǒurén* - родина з трьох осіб; 头 *tóu* - людина, особа, використовується у виразах, що стосуються лідерів або представників груп, наприклад, 一头牛 *yītóuniú* – головний керівник; 名 *míng* - людина, яка має визначену позицію або статус, вживається у виразах, що стосуються відомих осіб, наприклад, 一名学生 *yīmíngxuéshēng* – один студент.

- Вага: деякі іменні рахівні слова вказують на вагу речей. У китайській мові існує кілька рахівних слів, які використовуються для опису ваги. Основні з них – кілограм 公斤 *gōngjīn* та фунт 斤 *jīn*. 公斤 *gōngjīn* може вживатися як самостійно, так і у поєднанні з іншими словами,

наприклад: 一公斤 *gōngjīn*- один кілограм, 一公斤土豆 *yīgōngjīntǔdòu* – один кілограм картоплі. 斤 *jīn* - це традиційна китайська одиниця ваги, що відповідає близько 0,5 кілограма, наприклад, 两斤 *liǎngjīn* – два фунти або один кілограм.

Ці рахівні слова можуть також вживатися у поєднанні з іншими словами для опису конкретної ваги, наприклад, 一公斤半 *yīgōngjīnbàn* – півтора кілограма, 三斤半 *sānjīnbàn* - три з половиною фунти. (Китайсько-український словник, б. д.)

- Грошова одиниця: деякі іменні рахівні слова вказують на грошову одиницю. У неофіційному та розмовному контекстах класифікатори грошей є такими: 元 *yuán* – це офіційна одиниця грошей в Китаї, що відповідає долару в США або євро в Європі, 十元 *shíyuán*- десять юанів; 角 *jiǎo* – це одна десята частка юаня, що відповідає 10 центам; 毛 *máo* – це також десята частина юаня, що відповідає 10 центам, але це старе слово, яке використовується рідше, ніж 角 *jiǎo*; 分 *fēn* – це одна сота частка юаня, що відповідає 1 центу; 块 *kuài* – це неофіційне слово для позначення юаня, яке використовується частіше в розмовній мові. (Ross & Jing-heng, 2014, с. 45)

- Тварини: деякі іменні рахівні слова вказують на кількість тварин. В китайській мові існують різні рахівні слова для тварин. Ось декілька прикладів: 头 *tóu* – це загальне рахівне слово для багатьох тварин, включаючи корів, оленів, коней, свиней, кіз та інших, тобто худоба, наприклад, 一头牛 *yītóuniú* – одна корова, 三头马 *sāntóumǎ* – три коні; 只 *zhǐ* – це рахівне слово, яке використовується зазвичай з птахами та іншими тваринами, що мають крила, також деякі невеликі тварини. Наприклад, 一只鸟 *yīzhǐniǎo* – один птах, 三只蝴蝶 *sānzhǐhúdié* – три метелики; 条 *tiáo* –

це рахівне слово, яке використовується зазвичай з тваринами, які мають довге тіло, наприклад, змії, риби та деякі комахи, а також собаки, наприклад, 一条蛇 *yītiáoshé* – одна змія, 五條魚 *wǔtiáoyú* – п'ять риб; 匹 *pǐ* – рахівне слово для в'ючних тварин, тобто робочі тварини, як коні, 一匹马 *yīpǐmǎ* – один кінь. (Китайсько-український словник, б. д.)

Також існує велика кількість рахівних слів, які пов'язують з іменником, які часто завчають разом з ними, наприклад, 张 *zhāng* – аркуш (паперу), відразу асоціюється зі словосполученням 一张纸 *yīzhāngzhǐ*, але також є рахівним словом для підрахунку плоских предметів, для предметів з широкою відкритою поверхнею, а також предметів, що розкриваються або розтягуються, наприклад, 那张桌子 *nàzhāngzhuōzi* – той стіл або 这张照片 *zhèzhāngzhàopiàn* – ця фотографія. 枝 *zhī* – використовується для тонких і продовгуватих предметів, зазвичай ними можна писати, 这枝钢笔 *zhèzhīgāngbǐ* – одна ручка. 辆 *liàng* – пара коліс, тобто рахівне слово для машин, возів, екіпажів, 三辆公车 *sānliànggōngchē* – три автобуса. Ще одним відомим рахівним словом є 棵 *kē*, яке перелічує рослини, а перекладатися може, як штука, качан, корінь, 一棵草 *yīkēcǎo* – одна травинка. (Гордієнко, 2016, с. 27-32)

Ми навели приклади розповсюджених рахівних слів, щоб ви мали уяву наскільки іменні рахівні слова в китайській мові мають важливе значення для вивчення мови та для повсякденного спілкування в Китаї та серед китайської діаспори по всьому світу.

Але також існують особливі випадки вживання іменних рахівних слів;

- Деякі іменники вживаються без рахівних слів, тобто, це такі слова, які самі по собі можуть виступати лічильниками: 一天 *yītiān* – один день, 一年 *yīnián* – один рік. (Ross & Jing-heng, 2014, с. 44)

- У сучасній китайській мові, якщо іменна фраза містить число, то рахівник не може бути опущеним. Однак, головний іменник може бути пропущеним у фразі: 三本书 *sānběnshū* - 三本 *sānběn* - трикниги, 那个学校 *nàgèxuéxiào* - 那个 *nàgè* – та школа або просто - та.

- В китайській мові також є багато різних рахівних слів множинності, таких як: 群 *qún* - використовується для підрахунку групи людей або тварин, 一群人 *yīqún rén* – одна група людей, 一群牛 *yīqún niú* - однагруппакорів. 双 *shuāng* – використовується для підрахунку пар предметів, що ідентичні за розміром та формою, 一双鞋 *yīshuāng xié* – одна пара черевиків, 一双筷子 *yīshuāng kuàizi* – одна пара паличок. 对 *duì* – використовується для підрахунку пар предметів, що ідентичні за розміром та формою. Часто використовується для підрахунку людей, що утворюють пари, таких як подружжя або співробітники. 副 *fù* – використовується для підрахунку пар предметів, що неідентичні за розміром та формою, 一副眼镜 *yīfù yǎnjìng* – одна пара окулярів, 一副耳環 *yīfù ěrhuán* - одна пара сережок. (Китайсько-український словник, б. д.)

- Рахівні слова невизначеного рахунку – вони використовуються для уточнення кількості предметів або речей, які не можуть бути точно виміряні або підраховані. Саме розповсюджене рахівне слово є 些 *xiē* – цей класифікатор використовується з маленькими предметами або предметами незначної кількості. Наприклад, 一些书 *yīxiē shū* – декілька книг; 一些水果 *yīxiē shuǐguǒ* – декілька фруктів. 枚 *méi* - використовується з малими предметами, такими як монети або маленькі речі. Наприклад, 一枚硬币 *yīméi yìngbì* – одна монета; 一枚戒指 *yīméi jièzhǐ* – одне кільце. 点 *diǎn* – використовується для вимірювання малих об'єктів або кількості часу 一点水 *yīdiǎn shuǐ* – трохи води. (Китайсько-український словник, б. д.)

1.2.2 Дієслівні класифікатори

Дієслівні рахівні слова - це спеціальні слова, які вказують на кількість або кількісні характеристики дієслівних дій. Ці рахівники використовуються в китайській мові для опису кількості дій, властивостей або об'єктів, які пов'язані з певним дієсловом. ("Measure words for verbs", б. д.)

Структура речення з дієслівними рахівними словами досить проста "дієслово+число+рахівнеслово", наприклад, 写二次 *xiěèrcì* – написати два рази. Але вони, так само як і з іменниками, можуть вживатися з спеціальними мірами.

Класифікація дієслівних рахівних слів менша, ніж іменних, але все ж таки можна виокремити дві категорії: на позначення кратності та метонімічні.

- Дієслівні рахівні слова, які позначають кратність, в китайській мові використовуються для вираження кількості повторень дії. Такі рахівники позначають, скільки разів дія була виконана. Вони можуть використовуватись як для конкретних чисел, так і для узагальнених кількостей. Наприклад, рахівне слово 遍 *biàn* - раз, разок, лічильне слово дії, яке вказує на повторення дії або ж проходження через всі дії, тобто яке виконане від початку до кінця, 念了两遍 *niànleliǎngbiàn* – прочитати двічі. Ми вже вживали рахівне слово 次 *cì* – універсальне та часто вживане рахівне слово, виражає порядок виконання дій, також лічильне слово подій, дій, 去过三次 *qùguòsāncì* – сходити три рази. 下 *xià* – використовується для частотної дії, яка повторюється певний період часу, 敲两下 *qiāoliǎngxià* – постукати двічі. 回 *huí* – схоже за значенням з 次 *cì*, застосовується для повторюваності дії, але має більш глибоке значення, 送过一回 *sòngguòyīhuí* – проводити раз. 阵 *zhèn* – використовується для більш раптових дій в певний відрізок часу, 下一阵雪 *xiàyīzhènxuě* – йде сніг. 番 *fān* – висловлює

дію, яка потребує сил та певний час, 做了三番 *zuòlesānfān* – зробив тричі. (Гордієнко, 2016, с. 30-31) (Huang & Pearson K. L. Freitag, 2016, с. 281-286)

- Ще є три рахівних слова даної категорії, які вживаються з певними дієсловами: наприклад, 顿 *dùn* використовується зі словами 吃饭 *chīfàn* - їсти, 斥责 *chìzé* - звинувачувати, 打骂 *dǎmà* - лаяти і так далі: 我斥责了她只一顿 *wǒchìzéletāzhīyīdùn* - я звинуватив її всього раз. 场 *chǎng* – вказує на повторення дії і вживається зі словами: 电影 *diànyǐng* - фільм, 歌舞 *gēwǔ* - виступ, 戏剧 *xìjù* – уявлення та інші, 我将看一场歌舞 *wǒjiāngkànyīchǎnggēwǔ* - я буду дивитись один виступ. 趟 *tàng* - вживається з дієсловами 去 *qù* - приходити 来 *lái* - уходити, 我在餐厅去了四趟 *wǒzàicāntīngqùlesitàng* - я ходив чотири рази в ресторан. (Huang & Pearson K. L. Freitag, 2016, с. 281-286)

- Метонімічні дієслівні рахівні слова – це слова, які використовуються для позначення кількості предметів, що не можуть бути пораховані окремо, але можуть бути підраховані за допомогою зв'язку з якоюсь іншою кількістю. Розповсюдженим рахівним словом є 眼 *yǎn* – вказують на дії пов'язані з оглядом, дослідженням, аналізом чи розглядом об'єктів, 看一眼 *kànyīyǎn* – глянь разок. Також 口 *kǒu* є метонімічним рахівним словом, оскільки воно вказує на частину тіла, що асоціюється з предметом, а використовується для позначення кількості предметів, які мають відкритий рот або обличчя, наприклад, 一口气 *yīkǒuqì*- одним подихом, 我跑了100米一口气 *wǒpǎole 100 mǐyīkǒuqì* - я пробіг 100 метрів на одному диханні. (Гордієнко, 2016, с. 30-31)

Висновки до Розділу 1

Узагальнюючи все вище сказане ми можемо зробити висновки, що тема рахівних слів є дуже поширеною та розповсюдженою у вивченні серед багатьох лінгвістів. Багато вчених ще з давніх часів намагалися дослідити якомога більше рахівних слів, укомплектувати та подати єдину класифікацію. У даній роботі, ми розписали становлення та зародження рахівних слів, як окремої граматичної ланки в китайській мові. Також дослідили не лише сам термін, як окремий вид, а й його різновиди та назви різними мовами. Устаткували та узагальнили вже вивченні структури та класифікації в залежності від семантичної групи та функції.

Було з'ясовано, що рахівні слова є важливими елементами китайської мови, оскільки вони не тільки позначають кількість об'єктів, а й виконують функції модифікаторів, які вказують на різні характеристики цих об'єктів. Вивчено різні типи рахівних слів, такі як іменні та дієслівні рахівні слова, детально розписали можливі винятки та приклади. Також було досліджено походження рахівних слів та їх взаємозв'язок з культурою та історією Китаю.

У висновку можемо зазначити, що рахівні слова є невід'ємною частиною китайської мови та виконують важливі функції при зв'язуванні слів в реченнях. Їх використання вимагає пильної уваги та точності в виборі відповідного рахівного слова для позначення кількості та характеристик об'єктів, що порівняно з іншими мовами є однією з найбільших викликів при вивченні китайської.

РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ПРОМОВ ЧЕНЬ ЦЗІНІНА

2.1. Аналіз, дослідження і розбір промов Чень Цзініна

Розглянувши ключові моменти в граматиці і, вибудувавши уяву про рахівні слова в китайській мові, ми можемо перейти до аналізу промови відомого китайського політика та державного діяча Чень Цзініна, яку він виголосив до випускників навчальних закладів з нагоди церемонії випуску студентів з

Університету Цінхуа. Ми розглянемо промову з точки зору рахівних слів в китайській мові. Аналізуючи вживання рахівних слів у промові Чень ЦзіНіна, ми зможемо краще зрозуміти його думки та ідеї, а також отримати цікаві відомості про китайську мову.

今天，共有 1318 名同学获得博士、硕士学位。同时，向悉心指导你们的老师、辛勤培育你们的家人和一路支持你们的亲友，致以诚挚的敬意和衷心的感谢！前不久，我在台湾访问的时候见到一本书，书名叫《Outliers》... 久而久之，这些孩子的成绩会越来越好，其中最优秀的一部分人就进入到国家队。这告诉我们，每件事情的起步阶段都很重要，不要因为事情小就忽视它，不要因为刚开始就不认真去做。希望大家迈好这走向社会的第一步，从小事做起，从现在做起，从身边的一点一滴做起 ... 据说当时世界上有盖茨这样经历的人不超过 50 个。因此，当 1975 年个人计算机开始进入家庭时代的黎明时刻，能占据最有利的位置去拥抱第一缕曙光的人，自然非“盖茨”们莫属。去年下半年，苹果公司首席执行官蒂姆·库克在清华有一个对话活动。... 我们所有的想法都是最好的想法，但苹果公司只能选择其中一种，并努力把它做到极致，其他的都会果断放弃。当然，即使大家做到了这三点，也未必一定能获得你所期望的结果。(如何从平庸到卓越, б. д.)

Переклад : " Сьогодні 1318 студентів отримали ступені доктора наук та магістра. Водночас, я висловлюю щирю повагу та сердечно дякую викладачам, також родичам за старанне виховання та близьким друзям, які підтримували вас протягом всього навчання!

Недавно, під час мого візиту до Тайваню, я особисто знайшов книгу, що називається "Outliers" ... Книга містить багато історій, які показують важливість соціального середовища та можливостей у досягненні успіху людини. Однак,

мені вдалося отримати деякі нові враження та висновки з цих історій, і ними я хотів би поділитися з вами.

З часом успіхи цих дітей ставатимуть все кращими, серед них одні з найкращих відразу можуть увійти до національної збірної.

Це говорить нам про те, що початкова стадія кожної справи є дуже важливою, не слід знецінювати її через те, що це маленька справа, і не слід недбало ставитись до неї на початку. ... Я сподіваюся, що ви зробите перший крок до суспільства, почніть з малого ...

... кажуть, на той час у світі було не більше 50 людей з таким досвідом як у Гейтса. Отже, коли в 1975 році персональні комп'ютери почали входити в епоху сім'ї, люди, які зуміли зайняти найвигіднішу позицію, щоб зловити перший промінь світанку, були не хто іншими, як "Гейтсами".

У другій половині минулого року головний виконавчий директор компанії Apple Тім Кук взяв участь у дискусії в Цінхуа. ... всі їхні ідеї є найкращими, проте Apple може обрати лише одну з них і зосередитися на її реалізації, а всі інші вони відкидають.

Звичайно, навіть якщо ви дотримуватиметеся цих трьох ідей, не обов'язково ви отримаєте очікуваний результат."

Перед тим, як розпочати аналіз рахівних слів у даній промові, ми маємо зазначити, що рахівники використовуються в різних контекстах для наведення точної інформації про кількість предметів, людей, дій і так далі. Таким чином, аналізуючи вживання рахівних слів у промові, ми можемо краще зрозуміти, як автор сприймає кількість та обсяг досліджуваної теми та як промовець використовує ці слова, щоб підсилити свої ідеї та передати свої думки.

У промові використано як іменні, так і дієслівні рахівні слова, серед яких найвживанішими є:

- 个 *gè* штука - універсальне, абстрактне, іменне рахівне слово, є кількісним класифікатором, яке використовується для підрахунку різних предметів, часу, віку і так далі. У промові представлено декілька прикладів з даним рахівним словом:

50 个 *50 gè* - 50 штук. У цьому випадку 个 використовується для підрахунку кількості предметів, що є не звичайною загальноприйнятою структурою, а 个 використовується замість конкретного іменника, який був до цього в реченні, щоб не повторюватись.

一个对话 *yīgè duìhuà* - одна розмова/один діалог. 个 в даному випадку вживається для вираження кількості, один діалог або розмова.

- 些 *xiē* - абстрактне рахівне слово, яке вказує на невелику кількість предметів або певних осіб. Є іменним загальним рахівником, також можна використовувати, коли точна кількість предметів не важлива, або коли її неможливо точно визначити. Приклади:

这些孩子 *zhèxiē hái zi* - ці діти. У цьому випадку 些 вживається для позначення кількості дітей.

- 名 *míng* - є конкретним, кількісним, іменним рахівним словом. Він може використовуватися для визначення кількості людей, тварин, предметів, або певної категорії.

1318 名同学 *1318 míng tóngxué* - 1318 учнів. 名 вживається для підрахунку людей або розрахунку звань та професій. В даному випадку, 名 вживається для підрахунку кількості учнів.

- 本 *běn* - є конкретним, кількісним, іменним рахівним словом, яке вживається для визначення кількості книг, журналів, альбомів, документів та інших видань.

一本书 *yī běn shū* - одна книга. У даному випадку "本" вживається для визначення кількості окремих видань книги, тобто одного примірника книги.

- 部分 *bùfēn* - конкретний, кількісний класифікатор. Використовується для позначення частини цілого, що може бути ділено на декілька частин або позначення деякої кількості, яка є частиною загальної кількості.

一部分人 *yībùfēn rén* - деякі люди. Тут також використовується рахівне слово 部分, щоб показати, що мова йде про певну частину людей, але в цьому випадку ця частина є меншістю, тобто деякі.

- 件 *jiàn* - може бути як абстрактним, так і конкретним іменним рахівником, може використовуватись для підрахунку окремих предметів або справ.

每件事情 *měi jiàn shìqíng* - перекладається як кожна справа. Тут 件 використовується для підрахунку окремих справ.

- 步 *bù* - дієслівне рахівне слово, використовується для позначення окремої дії або кроку в процесі виконання чогось, що може бути пов'язано з рухом, прогресом або розвитком.

第一步 *dì yī bù* - перший крок. У цьому виразі рахівне слово 步 використовується для позначення окремої дії, етапу або кроку в процесі виконання чогось. В цьому випадку 第一步 може означати перший крок у виконанні певної задачі, розпочаток дій, що призведуть до досягнення мети.

- 点 *diǎn* - абстрактний, кількісний, іменний рахівник.
Використовується для виміру малих предметів, об'єктів та часу.

这三点 *zhè sān diǎn* - ці три точки. Це словосполучення вказує на три конкретні елементи чогось.

- 种 *zhǒng* - абстрактне, кількісне, іменне рахівне слово, яке означає вид, рід, сорт, класифікація.

其中一种 *qízhǒng yī zhǒng* - як ми зазначали раніше, у таких випадках, рахівник в кінці підсумовує іменник. Тут дане словосполучення має значення один з видів/сортів.

- 定 *dìng* - абстрактне рахівне слово, яке залежно від контексту має різні значення

一定能获得 *yīdìng néng huòdé* - наприклад це словосполучення перекладається як обов'язково отримати можливість або безумовно отримати. У цьому виразі 定 використовується, щоб надати виразності твердженню

- 样 *yàng* - абстрактний рахівник, загальне значення тип, вигляд, образ або манера.

这样经历 *zhèyàng jīnglì* - такий досвід. У цьому словосполученні 样 використовується в значенні такий або такого типу, щоб описати досвід.

- 下 *xià* - має абстрактне значення нижче, під, внизу та є дієслівним частовживаним рахівним словом.

去年下半年 *qùnián xiàbàn nián* - друга половина минулого року. Словосполучення використовується для позначення конкретного періоду часу.

- 路 *lù* - дієслівний розділовий класифікатор, має значення шлях, дорога, маршрут.

一路支持 *yīlù zhīchí* - підтримувати (когось/щось) на всьому шляху. Це рахівне слово вжили тут, для розділення речення на різні частини і як підсилення розділового знаку 和 *hé* і/та.

- 一点一滴 *yī diǎn yī dī* - це більше вираз, який використовується для опису процесу, що складається з дуже багатьох дрібних кроків, або дій, які робляться повільно, один за одним. Цей вираз часто використовується в позитивному значенні, щоб закликати людей до терплячості і наполегливості у досягненні своїх мрій. Має переклад крапля за краплею. Якщо сприймати цей вираз як рахівник, так як тут є числівники та та класична структура, то це є розділовий дієслівний класифікатор.

一点一滴做起 *yī diǎn yī dī zuò qǐ* - почати з крапельки за крапелькою. Цей вираз може бути використаний, щоб закликати людей до того, щоб починати з малого і поступово розвиватися, будуючи успіх за крапельку.

北京历史文化底蕴深厚，蓝绿交织山水一体，是一座传统文化与现代文明交相辉映、充满创新创业活力的魅力之城。北京市将全面贯彻习近平总书记关于对台工作的重要论述，秉承“两岸一家亲”理念，认真落实中央惠台利民政策措施，全面提升京台交流层次和水平。... (2022 两岸青年峰会在京开幕 刘结一陈吉宁致辞, 2022)

Переклад: "Пекін має глибоку історичну та культурну спадщину, переплетені зелено-синіми горами та ріками в одне ціле, і є містом чарівної привабливості, де традиційна культура й сучасна культура доповнюють красу один одного, співіснують із взаємними вигодами та розквітом підприємницької

діяльності. Пекін повністю виконуватиме важливі висловлювання генерального секретаря Сі Цзіньпіна щодо роботи з Тайванем, пропагуючи ідею "обидва береги протоки є однією сім'єю", сумлінно впроваджуватиме політику та заходи центрального уряду на користь Тайваню та народу щодо полегшення життя. ..."

Важливо зазначити, що не в кожній промові зустрінеться велика кількість рахівних слів. Це особливо стосується політичних текстів, де лаконічність є важливим елементом. Так само трапилось і з цим уривком, де ми змогли знайти один цікавий приклад іменного рахівного слова.

- 座 *zuò* - у даному випадку в реченні "是一座传统文化 *shì yī zuò chuántǒng wénhuà*" 座 буде мати значення "сфера" чи "категорія", так як позначає певну абстрактну кількість. Також є кількісним рахівним словом. Отже, речення "是一座传统文化 *shì yī zuò chuántǒng wénhuà*" означатиме "Це є одна категорія/сфера традиційної культури".
- Також цікавим словосполученням є "两岸一家亲 *liǎng'àn yī jiā qīn*", що означає "обидві береги (Тайваню та Китаю) - одна родина". Хоча ми знаємо, що після числівників та перед іменниками потрібно вживати рахівне слово, але дане словосполучення є фразеологізмом. У китайській мові фразеологізми є розмовними виразами, які складаються з декількох слів і мають відмінну від простих слів семантику та граматику. Отже, фраза "两岸一家亲 *liǎng'àn yī jiā qīn*" є фразеологізмом, який має велике значення у відносинах між Тайванем та Китаєм. Ця фраза означає, що обидві сторони повинні підтримувати родинні стосунки та зберігати мир та стабільність в регіоні.

西城作为全国政治中心、文化中心和国际交往 核心承载区,按照首都城市战略定位加快推进城市更新、优化提 升首都功能是落实习近平总书记两

次视察北京重要讲话精神、落实北京 城市总体规划的具体行动。要紧密围绕三个工作目标,加强工作统筹。... 要统筹核心区与副中心及周边区域的关系,协同解决人口、产业以及职住平衡问题。要立足常住人口、外来人口及旅游人口的视角,进一步研究核心区教育、医疗等公共服务供给问题。(北京市城市管理委员会首都城市环境建设管理委员会办公室, 2019)

Переклад: "Західний район, який є ядром зони, що несе в собі центральні функції країни з політичного, культурного та міжнародного спілкування, прискорює проведення міської реконструкції та оптимізацію функцій столиці відповідно до стратегічного розташування міста-столиці, ці кроки стали конкретними діями для втілення в життя важливих промов Президента Китаю Сі Цзіньпіна, які були висловлені під час його двох візитів до Пекіну, і для реалізації загального плану розвитку столиці. Необхідно тісно працювати за трьома цілями та посилити координацію роботи. ... З орієнтацією на постійних мешканців, мігрантів та туристів, детально вивчити проблему забезпечення основних публічних послуг, таких як освіта та медицина, у центральних районах"

У фрагменті ми змогли виокремити два дієслівних рахівних слова, що зустрічається у текстах набагато рідше, ніж іменні.

- 次 *cì* - універсальне дієслівне рахівне слово зі значенням "раз". Це рахівне слово є кратним, тобто вживається для вираження кількості повторення дій. Отже, переклад речення "习近平总书记两次视察北京 *xíjìnpíng zǒng shūjì liǎng cì shìchá běijīng*" буде: "Генеральний секретар Комуністичної партії Китаю Сі Цзіньпін відвідав Пекін двічі".
- 步 *bù* - у контексті речення "进一步研究核心区教育 *jìnyībù yánjiū héxīn qū jiàoyù*" перекладається як "крок" або "етап", також є кратним

рахівним словом. Речення перекладається як "Наступний етап вивчення - освіта в центральній зоні".

- Також в промові зустрічається універсальне іменне рахівне слово 个 gè - штука, у класичному реченні зі структурою "числівник+рахівне слово+іменник" "三个工作目标 sān gè gōngzuò mùbiāo" - три цілі роботи. Це рахівне слово є конкретним та кількісним, яке використовується для відмінювання конкретних предметів або ідентифікації окремих елементів у групі. В даному випадку, воно вживається для відмінювання трьох конкретних цілей роботи.

去年北京市在常住人口，城乡建设用地，建筑规模均减量的条件下，全员劳动生产率达到 24 万元每人，在全国 31 个省份中位居第一，GDP 也跃升至 3 万多亿元。

金融街论坛创于 2012 年，至今已成功举办七届，成为汇聚各方观点，发布权威信息，把握行业最新动态的一流对话交流平台...

今年 2 月，习近平总书记在中央政治局第十三次集体学习时强调，... 防范金融风险这个重点，推动金融业高质量发展。

为国家金融管理部门做好服务，是落实首都城市战略定位，做好四个服务的应有之意，... 金融街论坛一起构成四位一体，有机协同的服务支持体系。

上个月，习近平总书记在第二届“一带一路”国际合作高峰论坛开幕式主旨演讲中，对于下一步促进更高水平对外开放作出五个方面的重要部署，为我们推动高水平开放指明了方向。今年 1 月底，国务院批复同意北京继续开展和全面推进服务业扩大开放综合试点，我们把金融业开放作为新一轮服务业高水平开放的重点，正在实施的 177 项开放举措中，涉及金融业的有 47 项，占比超过 1/4，涵盖资本账户开放、人民币国际化、外汇管理等方面。我们希望通过对标

国际的先进规则，提升开放型经济体制，积累一批可复制、可推广的经验做法，在全国金融业更高水平开放中立标杆，做示范。

近年来，我们按照习近平总书记的指示要求，率先加大营商环境改革的力度，取得了明显的成效，去年国内 22 个城市营商环境评价中综合排名第一，为我国营商环境排名大幅提升做出了北京的贡献。

... 我们高度重视金融街论坛这一交流平台，期待大家畅所欲言，发表真知灼见，共同为首都和国家的金融业高质量发展出谋划策，贡献力量。

(陈吉宁市长：北京将努力打造国家级的金融科技示范区, б. д.)

Переклад: "У минулому році за умов постійного проживання населення, міських та сільських будівельних земель, та зменшення масштабів будівництва, продуктивність праці на одну особу в Пекіні досягла 240 тисяч юанів, що становить перше місце серед 31 провінції країни, а ВВП стрімко зріс до понад 3 трильйонів юанів.

Financial Street Forum був заснований у 2012 році і успішно провів сім заходів, ставши передовою платформою для діалогу та обміну, публікації авторитетної інформації та оновлення останніх трендів у галузі...

У лютому цього року, Генеральний секретар Сі Цзіньпін під час тринадцятого засідання Центрального політичного бюро наголосив на тому, що ... протидія фінансовим ризикам є ключовим і наполягає на підвищенні якості розвитку фінансової галузі.

Надання послуг органам управління фінансами країни - це необхідна умова для реалізації стратегічного розташування столиці та забезпечення чотирьох видів послуг... Financial Street Forum разом з іншими послугами складає "чотири в одному" та забезпечує органічну взаємодію в системі підтримки послуг.

В останній місяць, на церемонії відкриття Другого форуму міжнародного співробітництва "Один пояс, один шлях", Генеральний секретар Сі Цзіньпін зробив п'ять важливих домовленостей щодо наступного кроку, спрямованого на просування вищого рівня відкритості та сприяння високим рівень, що відкрився для нас, вказав напрямок. В кінці січня цього року, Державна рада затвердила продовження та розширення комплексної програми розвитку послуг з відкриття в Пекіні, зосередившись на відкритті фінансової галузі як основного напрямку високого рівня відкриття послуг. З 177 відкритих ініціатив, що знаходяться в процесі впровадження, 47 стосуються фінансової галузі, що становить понад 1/4, охоплюючи відкриття рахунку капіталу, інтернаціоналізацію юанів, управління іноземною валютою та інші аспекти. Ми сподіваємося, що за допомогою використання передових міжнародних норм та правил, ми покращимо відкриту економіку, накопичимо досвід та методики, які можна використовувати та передавати, та станемо стандартом в галузі високорівневого відкриття фінансової галузі в країні.

Останні роки, відповідно до вимог та директив Генерального секретаря Сі Цзіньпіна ми приділяємо велику увагу реформуванню бізнес-оточення, домінуємо в процесі реформування та забезпечили значний прогрес, минулого року, ми стали першими в загальному рейтингу бізнес-оточення у 22 містах по всій країні, що сприяло значному підвищенню рейтингу нашої країни.

... ми високо цінуємо Financial Street Forum як майданчик обміну думками та ідей, сподіваємося, що всі учасники форуму висловлять свої думки та зроблять свій внесок у розвиток фінансової галузі нашої столиці та нашої країни в цілому.
"

У даній промові Чень Цзінін вживав досить цікаві та незвичні рахівні слова, що можуть здатися заплутаними для початківців, тому важливо все ретельно проаналізувати.

- 元 *yuán* - відноситься до іменних рахівних слів і має пряме значення "юань", тобто гроші. У першому розділі ми навели досить обширну класифікацію і навели багато прикладів з даними рахівними словами. За семантичним значенням 元 відноситься до конкретного, а за синтаксичною функцією до кількісного рахівного слова. За перекладом речення "3万多亿元 *3 wàn duō yì yuán*" можна сказати, що це "понад 3 трильйони юанів".
- 届 *jiè* - є абстрактним, оформлювальним рахівним словом, так як вживається для позначення позначення кількості років протягом яких діє якийсь подія, захід або конференція. Таким чином, у речення "举办七届 *jǔbàn qī jiè*" 届 використовується для позначення кількості розіграшів певної події, в даному випадку - кількості проведених заходів, означає "провести сім заходів".
- 流 *liú* - конкретне, кількісне рахівне слово, яке означає "рівень", "клас" або "потік". Це слово використовується для позначення рівня чи класу якогось предмета, процесу або якості. У реченні "一流对话 *yīliú duìhuà*" "一流 *yīliú*" означає "перший клас" або "найвищий рівень", тому має переклад "першокласний діалог".
- 四位一体 *sì wèi yītǐ* - у цьому виразі приховані відразу два рахівних слова: "位 *wèi*" і "体 *tǐ*". Загалом 位 використовується для позначення важливих і поважних людей і у виразі "四位一体" означає "людина" або "особа", а 体 означає "тіло" або "форма", воно використовується для підрахунку кількості спортивних, масових або культурних заходів, включаючи змагання, конференції, виставки та інші події, у виразі має значення "структура" або "система". Разом "四位一体" означає "четверо людей, що працюють разом, як єдина система" і

використовується для позначення злагодженої та ефективної роботи команди.

- 一帶一路 yīdài yīlù - також вказано два рахівних слова: 帶 *dài* - пояс, регіон; 路 *lù* - шлях, маршрут, дорога. Вони є розділовими рахівними словами і разом "一帶一路" означає "Один пояс, один шлях" і використовується для позначення китайської ініціативи з розвитку торгівлі та інфраструктури між Китаєм та країнами Азії, Європи та Африки.
- 輪 *lún* - є конкретним іменним рахівним словом х перекладом "коли", "цикл", "раунд", "ряд". У реченні "新一轮服务 xīn yī lún fúwù" 輪 означає "цикл", тому "新一轮 xīn yī lún" означає "новий цикл". А разом речення "新一轮服务" означає "новий цикл послуг".
- 项 *xiàng* - кількісне рахівне слово китайської мови, що використовується для підрахунку кількості певних проектів або пунктів. У даному реченні "177 项开放 177 xiàng kāifàng" означає "Відкриття 177 проектів".
- 批 *pī* - кількісне рахівне слово, яке використовується для позначення певної кількості речей, які були об'єднані в одну групу або партію. А речення "一批可复制 yì pī kě fùzhì" має переклад "Одна група, що може бути відтвореною".
- 平台 *píngtái* - має переклад як "платформа" або "майданчик", і вживається для позначення будь-якого виду технічної або соціальної інфраструктури, яка забезпечує спільне використання та обмін інформацією між різними сторонами. У контексті речення "这一交流平台 zhè yī jiāoliú píngtái" ("цей майданчик обміну думками") він

позначає місце зустрічі, де можуть відбуватись обмін думками та ідей між учасниками форуму.

Також у промові вже є нам відомі та широкоживані рахівні слова.

- 个 *gè* - є дуже часто вживаним і може використовуватися для рахування предметів, людей, подій та інших речей. У промові є декілька варіантів речені з цим рахівним словом: "31 个省份 *31 gè shěngfèn*" - 31 провінція; "这个重点 *zhè gè zhòngdiǎn*" - ця ключова точка / цей ключовий аспект; "四个服务 *sì gè fúwù*" - чотири послуги / чотири сфери обслуговування; "上个月 *shàng gè yuè*" - минулого місяця; "五个方面 *wǔ gè fāngmiàn*" - п'ять аспектів / п'ять напрямків; "22 个城市 *èrshí'èr gè chéngshì*" - 22 міста.
- 次 *cì* - є універсальним дієслівним рахівним словом з перекладом "раз" або "час". 次 у реченні "第十三次集体 *dì shí sān cì jítǐ*" перекладається як "Тринадцятий колектив"
- 步 *bù* - також дієслівне рахівне слово на позначення кратності, в китайській мові означає "крок". У контексті "一步促进 *yībù cùjìn*" його можна перекласти як "прискорення процесу" або "заохочення до подальшого розвитку". Якщо дослівно перекласти, то буде означати "Прискорити перший крок".

Загалом, проаналізувавши промову Чень Цзініна з використанням рахівних слів можна зробити висновок, що він вміє використовувати її на високому рівні. Вживання рахівних слів робить його мовлення більш точним та зрозумілим для носіїв мови та сприяє розвитку мови у китаєзнавців. Також цікаве використання рахівних слів у структурах, де вони не виражені явно, але відіграють важливу роль у формуванні значення речення. В цілому, використання рахівних слів є

необхідним елементом граматики китайської мови, і їх правильне використання допомагає досягнути більшої точності та виразності у мовленні.

Висновки до Розділу 2

У даній, практичній, частині курсової роботи ми досліджували промову Чень Цзініна з використанням рахівних слів. Було проаналізовано різні випадки вживання цих слів, їх значення та структуру речень з ними. З'ясовано, що рахівні слова використовуються не тільки з числівниками, але й зі словами, що вказують на конкретні об'єкти, дії та стани.

Рахівні слова є не тільки числами, а й показниками таких характеристик, як ступінь, кількість, тип, частота тощо. Використання рахівників дозволяє точніше та детальніше висловлювати свої думки та ідеї, а також дозволяє уникнути непорозумінь у спілкуванні з носіями мови. Рахівники можуть входити до речення як частини речення, як група окремих слів або використовуватися для зв'язку двох різних частин речення.

Особливою новизною цієї курсової роботи є те, що ми перші проаналізували промову Чень Цзініна на предмет використання рахівних слів. Ми детально проаналізували кожний приклад вживання рахівних слів та виявили їх значення та структуру в реченні. В результаті нашого аналізу ми зрозуміли, що рахівні слова є дуже важливою складовою китайської мови. Вивчення рахівних слів також допомагає збагнути різні структури речень та використовувати їх у правильному контексті. Наш переклад промови Чень Цзініна дозволить українському читачеві краще зрозуміти, як вживаються рахівні слова в китайській мові та як вони впливають на зміст та структуру речень.

ВИСНОВОК

Теоретична концепція курсової ґрунтується на таких положеннях як:

1) Історичний контекст вивчення та становлення рахівних слів. Ми виявили, що рахівні слова в китайській мові мають довгу історію і по сьогодні немає певної загальноприйнятої класифікації рахівних слів, що дає змогу і далі вивчати дану тему. Рахівні слова знаходяться в особливому становищі порівняно з іншими мовними одиницями, оскільки в китайській мові вони виконують значно більше функцій, ніж просто позначення кількості. Рахівні слова розвиваються та змінюються протягом усієї історії і дають можливість вживати їх у різних контекстах, збагатити китайську мову та створити багато нових мовних засобів.

2) Структурна модель рахівних слів в китайській мові. Структурна модель рахівних слів китайської мови описує їх будову та взаємозв'язок з іншими мовними одиницями, такими як іменники, займенники та числівники.

Загальноприйнятою структурою вважають "числівник+рахівне слово+мовна одиниця". Рахівні слова можуть вживатися як самостійні слова, але в більшості випадків вони використовуються в поєднанні з іншими мовними одиницями, щоб позначити кількість, порядок, міру, величину, обсяг або розподіл.

Використання структур рахівних слів допомагає мовцю зберегти унікальність китайської мови та її лаконічність.

3) Поділ та класифікація рахівних слів. Зазвичай рахівні слова поділяють на іменні та дієслівні. Іменні рахівні слова використовуються для позначення кількості об'єктів або людей, тоді як дієслівні рахівні слова використовуються для позначення часу, терміну або інтервалу часу. Зокрема, іменні рахівні слова в китайській мові можуть бути відносно простими, наприклад, складатися з двох символів, або ж бути дуже складними, містити багато складових і бути важкими для запам'ятовування. Дієслівні рахівні слова, з свого боку, можуть мати досить складну структуру, оскільки крім числа та часу, вони також виражають різні дії та стани, що робить їх вивчення ще більш складним.

У курсовій розроблено новий підхід для встановлення структурних особливостей рахівних слів китайської мови.

У результаті практичної частини роботи виявлено, що вживання рахівних слів в китайській мові є досить складним, оскільки кількість рахівних слів дуже велика, а їх вживання залежить від контексту, інших мовних одиниць та граматики. Крім того, було зазначено, що вживання рахівних слів є дуже важливим для точності та зрозумілості висловлювання в китайській мові, тому вивчення рахівних слів є важливою частиною вивчення китайської мови.

Аналізуючи уривки з промов Чень Цзініна, ми встановили, що вживаються як прості та загальноживані рахівні слова, як 个 *gè*, 件 *jiàn*, 次 *cì*, 点 *diǎn*; так само і рідкісні: 轮 *lún*, 届 *jiè*, 座 *zuò*, 路 *lù*. Серед особливостей є вживання рахівних слів у фразеологізмах, через те, що фразеологізми вживаються в розмовній мові,

то і граматики у них відрізняється, наприклад, фразеологізм "两岸一家亲 *liǎng'àn yī jiā qīn*" - обидва береги, одна родина. Тут не вживаються рахівні слова, хоча по структурі та граматиці мають вживатись після числівника. Крім того, аналіз рахівних слів у промовах може дати уявлення про культурні особливості Китаю, оскільки вживання певних рахівних слів може бути пов'язано зі специфікою культури та традицій нації. Наприклад, "一帶一路 *yīdài yīlù*" - один пояс, один шлях. Ця фраза описує китайську ініціативу, вона має на меті відновити давні торгові маршрути із Китаю до інших країн світу. Тому за допомогою рахівних слів можна виокремити та збагатити свої знання в культурі та історії країни.

Розроблена нова класифікація для рахівних слів китайської мови на основі структурних особливостей. Ця класифікація дозволяє відрізнити різні типи рахівних слів, що сприяє точнішому розумінню їхнього використання в мові.

Установлено, що аналіз промов Чень Цзініна на рахівні слова дозволив виявити певні структурні особливості китайської мови, наприклад, вживання загальновідомої структури "一个对话 *yīgè duìhuà*" - один діалог, де "一" це числівник, "个" рахівне слово "对话" іменник. Зокрема, відзначено часте вживання рахівних слів замість узагальнюючого слова в кінці речення по структурі "числівник+рахівне слово" для узагальнення інформації в кінці речення "50 个 50 *gè* - 50 штук". Також виявлено, що у китайській мові використовуються різні типи рахівних слів, зокрема іменні та дієслівні, які мають свої специфічні особливості в вживанні. Дослідження також показало, що рахівник 个 *gè* є універсальним, через часте його вживання можна зробити висновки, що промови не були підготовлені заздалегідь і рахівне слово 个 спростило висвітлення думок. Ці результати свідчать про важливість дослідження структурних особливостей рахівних слів китайської мови, які

можуть допомогти краще розуміти їх використання та усвідомити їхню роль у вираженні точної кількості.

Подальші дослідження будуть пов'язані з дослідженням різних типів рахівних слів китайської мови, їхніх структурних особливостей та використання в мовленні. Дослідження можуть також включати аналіз використання рахівних слів у різних жанрах мовлення, таких як промови, наукові статті, медіа-матеріали, художня література. Крім того, можна досліджувати взаємозв'язок між вживанням рахівних слів та мовною культурою Китаю, що дозволить отримати більш глибоке розуміння цієї мови та культури в цілому. Можна провести порівняльний аналіз текстів китайської та української мов, де висвітлять думку з приводу унікальності китайської граматики та виявлення схожих рис в українській мові.

论文摘要

《基于陈吉宁演讲材料的汉语量词结构特征》课程作业是当今一个重要的相关课题，学习了量词的结构，可以更好地理解语言，促进学习。研究量词的结构有助于更好地理解语言并促进学习过程。

课程作业的主要规定是研究计量词的历史和起源，它们的分类（名词和动词计量词），确定它们的结构和对陈吉宁讲的分析。

几个世纪以来，量词在中文中已经被发现，并且在该语言中发挥着重要作用。它们有助于表达对象的数量和它们之间的关系。名词计量词用于表示对象的数量，而动词计量词用于表示时间和事件的先后顺序。

分析量词的结构，可以确定它们的特点以及与汉语其他成分的关系，这将有助于更好地理解该语言并促进其学习过程。

科学上的创新点在于，该工作首次提出了建立汉语量词结构特征的新方法。首次全面分析了汉语计量词的结构特点，对计量词的种类进行了分类，补

充总结了计量词的生成方法和模型，提出了新的结论和建议关于汉语中计量词的使用。

已经确定中文计量词的结构特征对于它们在语音中的正确使用非常重要。特别是，该研究表明，某些类型的量词根据其结构可能具有不同的含义。通过对陈吉宁演讲的分析，我们可以揭示汉语中量词使用的规律和特点。因此，研究结果对改进汉语学习方法和全面研究汉语语言的特点具有一定的借鉴意义。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гордієнко, А. С. (2016). Лічильні слова як особливість китайської мови. У *ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ VI Міжнародної науково-практичної конференції „Україна-Китай: Діалог культур” та Міжнародної науково-практичної конференції „Сучасні тенденції сходознавства”*. Міністерство освіти і науки України Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.
2. *Китайсько-англійський онлайн-перекладач | Онлайн перекладач & словник | OpenTran.* (б. д.). Онлайн перекладач & словник | OpenTran. <https://ua.opentran.net/zh-cn-en>
3. *Китайсько-український словник.* (б. д.). <https://www.chine-culture.com/uk/китайський/китайський-словник.php>
4. Олександра Р. (б. д.). Рахувальні слова в китайській мові. <https://buki.com.ua/blogs/rakhuvalni-slova-v-kytayskiy-movi/>

5. 2022 两岸青年峰会在京开幕 刘结一陈吉宁致辞. (2022, 22 липня).
https://www.beijing.gov.cn/ywdt/zyldhd/202207/t20220722_2776867.html
6. *Chinese measure words: 232 useful words you need to know*. (б. д.). Berlitz.
<https://www.berlitz.com/blog/chinese-measure-words>
7. Hong Guang, J. C. (2020). *A history of the chinese language*. Cambridge University Press.
8. Hua, Y., & Frumkin, A. (2013). *现代汉语语法 (A grammar of mandarin)*. Cambridge University Press.
9. Huang, Y., & Pearson K. L. Freytag, A. (2016). *A grammar of mandarin*. Cambridge University Press.
10. Jiao, F. (б. д.). *A chinese - english dictionary of measure words*. Sinolingua Press. (Оригінал опубліковано 2001 р.)
11. Karen. (б. д.). *Dining-Related chinese measurement words*. Vivid Chinese.
<https://vividchinese.com/dining-related-chinese-measurement-words/>
12. Li, S., & Du, S. (1988). *外国人实用汉语语法*. Sinolingua Press in China.
13. Liu, Y. (2016). *У The syntax of chinese numeral classifiers*. Oxford University Press.
14. Measure words for verbs. (б. д.). *У HSK standard course 2*.
https://resources.allsetlearning.com/chinese/grammar/Measure_words_for_verbs
15. Ping, Y. (1990). The grammar of Chinese numerals. *Natural Language & Linguistic Theory*, 8, 353–339.
16. Ross, C. R., & Jing-heng, S. 张海英. (б. д.). *У 艾约瑟对汉语量词研究的贡献* (с. 178–184). China Academic Journal Electronic Publishing House. M. (2014). *Modern mandarin chinese grammar*. Routledge.
17. Saxena, A. K. (2018). *Classifiers in mandarin chinese: A corpus-based study*. Springer.

18. Scarchell, A. M., & Willis, S. (2018). *Chinese grammar wiki book: Basic grammar for teachers and learner*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
19. Wang, S. (2016). *A textbook-based study on measure word acquisition in learners of chinese as A second language*. University of Massachusetts Amherst.
https://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1389&context=masters_theses_2
20. William S.-Y. Wang, & Chaofen Sun (Ред.). (2015). *The oxford handbook of chinese linguistics*. Oxford University Press.
21. Zhang, D. (б. д.). *Measure word generation for english-chinese SMT systems* [Tianjin University]. <https://aclanthology.org/P08-1011.pdf>
22. 何, 万., & 林, 昆. (б. д.). 分类词与量词的区分 — 以台湾地区华语为例. *汉语学报*, (4), 56–96.
23. 北京市城市管理委员会 首都城市环境建设管理委员会办公室. (2019). *北京城市管理年鉴* (T. 1). 社会科学文献出版社·城市和绿色发展分社.
https://www.google.com.ua/books/edition/北京城市管理年鉴_2018/htxYEAAAQBAJ?hl=ru&gbpv=0
24. 吴, 雅. (2014). *汉语个体量词的功能及其历时形成过程*. 新加坡国立大学中文系.
25. 张海英. (б. д.). *艾约瑟对汉语量词研究的贡献* (c. 178–184). China Academic Journal Electronic Publishing House.
26. *最美的语文课难点：逼疯老外的中文量词*. (б. д.). 知乎专栏.
<https://zhuanlan.zhihu.com/p/427381896>
27. *如何从平庸到卓越*. (б. д.). <https://www.h2o-china.com/news/270363.html>

28. 章, 灵. (б. д.). *汉语量词的认知分析* (Публікація № 410082) [湖南大学外国语学院与国际教育学院].
<https://www.sinoss.net/uploadfile/2015/0508/20150508030800656.pdf>
29. 陈吉宁市长 : *北京将努力打造国家级的金融科技示范区*. (б. д.). 北京市地方金融监督管理局.
http://jrj.beijing.gov.cn/jrgzdt/201906/t20190603_708600.html
30. *汉语-乌克兰语 高级词典*. (б. д.). Lingea. <https://www.dict.com/китайсько-український>